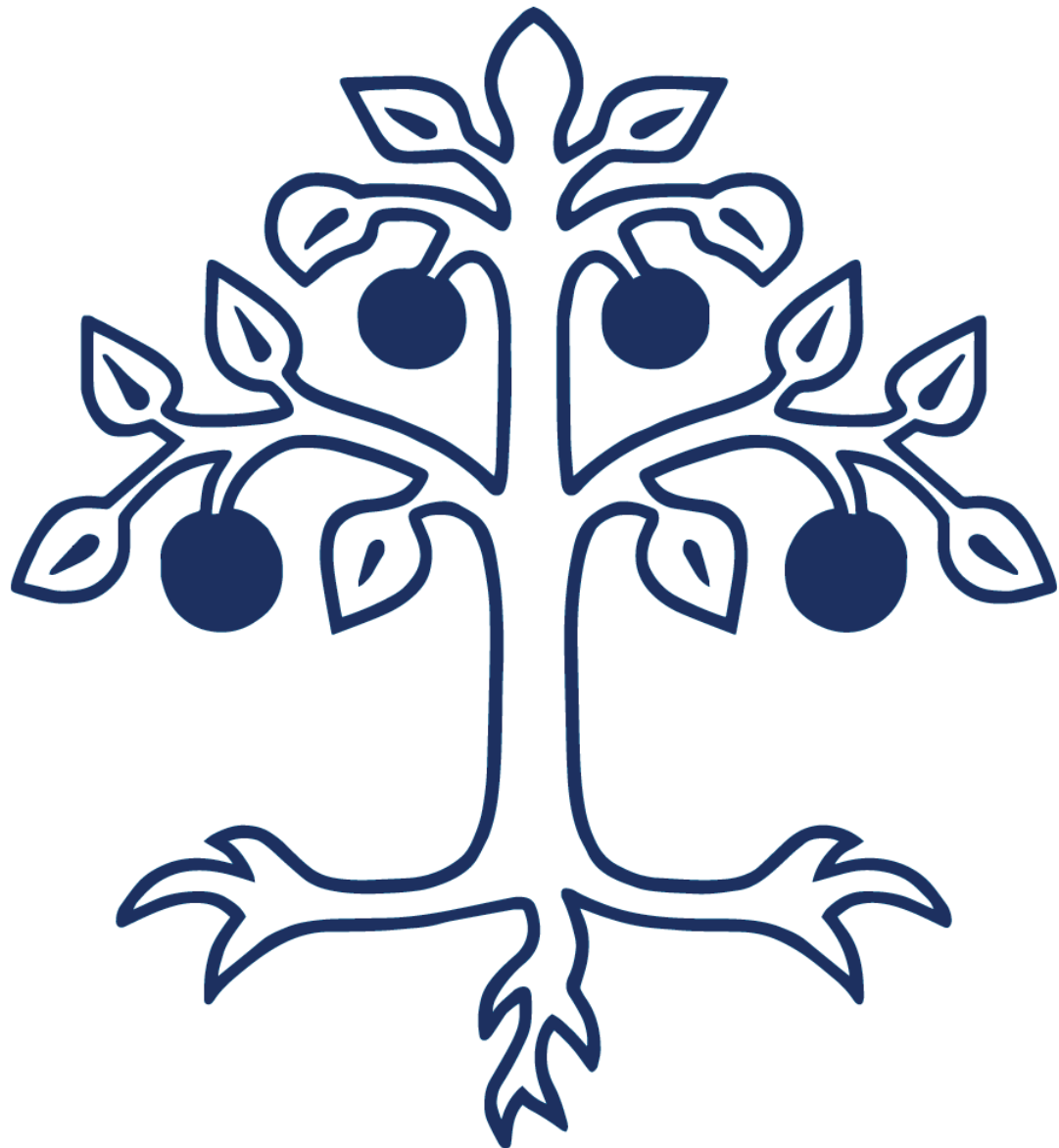

HE 197/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammattikorkeakoululain ja opintotukilain muuttamisesta

Päivi Oinonen
puheenjohtaja
Suomen Kätilöliitto –
Finlands Barnmorskeförbund ry
17.2.2026

Kätilökoulutus ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi

- Tavoite suomalaisten osaamistason nostamisesta
 - Tavoite vähentää samantasoisten korkeakoulututkintojen suorittamisen tarvetta.
- Kätilö koulutus ylempänä ammattikorkeakoulututkintona nostaa koulutustasoa.
- Kätilö YAMK-rakenne poistaa samantasoisten koulutusten, sairaanhoitaja (AMK) + kätilö (AMK), tilanteen.
- Täyttää ammattipätevyysdirektiivin (2005/36/EY, artikla 41) vaatimukset.
- Tuottaa automaattisen tunnistamisen EU/ETA-alueella.

Kätilöiden ammatillinen alue on laaja

- Kätilö toteuttaa laaja-alaista, kokonaisvaltaista ja asiakaslähtöistä kätilötyötä eri-ikäisten asiakkaiden, vastasyntyneiden ja heidän perheiden parissa.
- Kätilö edistää ja tukee hyvinvointia ja seksuaali- ja lisääntymisterveyttä.
- Kätilöt työskentelevät perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa, yksityisessä terveydenhuollossa ja itsenäisenä ammatinharjoittajana.

Kätilön asiantuntijarooli

- Työ on itsenäistä ja vastuullista sekä edellyttää syvällistä ja erikoistunutta osaamista
 - Kätilö tutkii ja hoitaa itsenäisesti
 - arvioi kokonaisvaltaisesti hoidon tarpeen
 - aloittaa tilanteen tai oireiden vaatiman hoidon
- Työssä korostuu:
 - Kyky seurata, arvioida ja ennakoida muutoksia, sekä ratkaista ongelmia
 - Tehdä itsenäisesti päätöksiä
- Kätilö toimii seksuaali- ja lisääntymisterveyden asiantuntijana, johtaen omaa toimintaansa ja kehittäen omaa sekä yksikössään tehtävää työtä osana asiantuntijaryhmää.

Perustelut kätilökoulutukselle ylempänä ammattikorkeakoulututkintona

Kätilöiden asiakkaiden tarpeet ja vaatimukset ovat muuttuneet.

- Edellyttää entistä enemmän näyttöön perustuvaa toimintaa ja siten tutkimustiedon hakua, arviointia, soveltamista ja vaikuttavuuden arviointia.

Kätilöiden osaaminen, tehtävät ja vastuut ovat entistä laajempia ja siirtyneet edistyneen asiantuntijan tasolle.

→ Kätilökoulutus ylempänä ammattikorkeakoulututkintona vahvistaisi entisestään kätilötyön tietoperustaa sekä tutkimus- ja kehittämisosaamista.

→ YAMK-tutkinto mahdollistaisi entistä paremmat valmiudet kätilön ammatissa toimimiseen, jatkuvaan ammattitaidon ylläpitämiseen ja alan kehittämiseen sekä näyttöön perustuvaan toimintaan (NPT) sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmässä.

→ Terveydenhuollon rakenteelliset ratkaisut, uusien toimintamallien kehittäminen ja tehokkuusvaatimukset edellyttävät kätilön tehtävänkuvan uudistamista, korkeatasoista kliinistä asiantuntemusta sekä käytännöllistä ja teoreettista osaamista, mihin YAMK-tutkinto pystyy vastaamaan.

→ Tukee kätilöiden urapolkuja.

Kätilökoulutuksen toteuttaminen YAMK-tutkintona

Mettälä ym. (2019) Kätilö AMK-tutkinto YAMK-tutkintona -selvitys:

- Kätilötyön syventävät opinnot 90 op
 - teoreettista opiskelua noin 30 op
 - kliinistä harjoittelua noin 60 op sekä vapaasti valittavia opintoja.
- Opinnäytetyö 30 op
- Opintojen jakautuessa näin, teoreettisen opiskelun ja harjoittelun määrä on tasapainossa ja EU:n ammattipätevyysdirektiiviin (2005/36/EY, liite V) teoreettiset ja käytännölliset tavoitteet täyttyvät.
- Ammatillisten opintojen osuus ja tutkimus- ja kehittämistoiminnan sisällöt olisivat riittävät myömmatillisten opintojen osuus olisi riittävät.

Lainsäädännön ei tulisi olla este koulutusten kehittämistyölle

- Mikäli nykyinen säätely estää koulutuksen kehittämisen, lainsäädäntömuutokset voidaan tehdä.
- Kätilö (YAMK) tutkinnon hakukelpoisuudelle ei ole tarpeellista asettaa työssäoloehto jo suoritettua sairaanhoitajan ammattikorkeakoulututkinnon jälkeen.

Kätilökoulutus tulee olla tutkintoon johtavaa koulutusta

- Koulutuksen laajuus on ilmaistava opintopisteinä tai vähintään ECTS-pisteinä ammattipätevyysdirektiivin (2013/55/EU, artikla 41, kohta 1) mukaisesti.
 - Vain kuukasina ja tunteina esitetty koulutuksen laajuus heikentää kansallista ja kansainvälistä vertailtavuutta
 - Heikentää sekä yhteistyötä muun muassa EU:n muiden kätilöitä kouluttavien oppilaitosten kanssa.
- Koulutuksen on tuotettava automaattinen tunnustaminen EU-alueella.

Näkemykset 18 kk ja 3000 tunnin kättilökoulutusrakenteesta

- Kättilöliitto esittää vakavan huolensa ehdotetusta 18 kk ja 3000 tunnin kättilökoulutusrakenteesta
 - Kättilökoulutus pidentyy viiteen vuoteen, mikä vastaa maisteriopintojen laajuutta, mutta tutkinnon taso ei nouse ammattikorkeakoulutasolta (NQF/EQF6-tasolta) ylemmälle ammattikorkeakoulutasolle (NQF/EQF7-tasolle).
 - Vaikeuttaa kansainvälistä liikkuvuutta huomattavasti.
 - Koulutusrakenne ei ole Bolognan prosessin mukainen (3+2 vuotta).
 - On opiskelijan näkökulmasta epärealistinen toteuttaa tavoiteajassa.
- Kättilöliitto kannattaa, että kättilökoulutus jatkossakin sisällytetään opintotukilain piiriin, sekä että opintolainansaaja on oikeutettu opintolainahyvitykseen.

Kätilöliitto painottaa, että kätilökoulutusta uudistaessa olisi mahdollisuus todelliseen uudistamiseen, ei vain pitkät perinteet omaavan ja vetovoimaisen koulutuksen ja ammatin heikentämiseen epätarkoituksenmukaisella ja näennäisellä uudistuksella.

Suomen Kätilöliitto